

Lélekboncolás másnapon

Már lefekvés előtt émelygett, a sörsátrak mellett sült kolbászok nem mindig voltak frissek, no meg az utolsó két-három rövid sem esett a legjobban, de Drubek Ottónak muszáj volt innia. Álmában ismerős helyeken járt, régen látott arcokkal találkozott, leülepedett emlékek bolydultak fel benne. Reggel széttúrt, verejtéktől nyirkos ágyban ébredt, s miközben lefejtette magáról a rácsavarodott lepedőt, elfojthatatlan hányinger tört rá. Szerencsére még elért a fürdőszobáig, ahol hosszas öklendezés után a véécésésébe okádtá egykori dadáját.

Az öregasszony fejfel érkezett a vécébe. Drubek Ottó elnézte a hálóba csomagolt sonkákat idéző lábakat, ahogy vaskosságukat meghazudtolva fűrgén kalimpálnak, és eszébe jutott az úrrakéta, amit még egészen kiskorában hozott neki az apja. Legérdekesebb játéka addig egy gumibohóc volt, amit nagyobb testvéreitől örökölt; a bohócnak csak a formája volt a régi – már ahol nem őrizte kibújó fogak nyomát –, a színek rég lekoptak róla a sok fogdosástól, csak helyenként maradt meg egy-egy festékszigetecske hírmondóul. Ezért is szerette volna annyira kézbe venni a rakétát, melynek égőpiros, fénylő bádogtestén hívogatóan szikrázott a leghaloványabb lámpafény is, és ha megcsavarták az oldalából kiálló kulcsot, felbűgött a törzsébe rejtett motor, fűvókáiból pedig szikrák lövelltek ki. De szülei nem adták oda, ez nem akármilyen játék, magyarázták, majd ha nagyobb lesz. A dada volt az, aki kijátszotta a kisfiú vágyakozását: amikor nem voltak otthon a szülők, a kiságy melletti asztalkára állította a rakétát, és azzal hitegette Drubek Ottót, hogy ha jó gyerek lesz, és nem pisil be és nem zajong és ügyesen eszik és nem kakál oda és nem tépi a szivacsot, és még szépen is kéri, akkor odakaphatja egy kis időre a játékot. De bármilyen elkeseredetten próbálkozott, sosem sikerült teljesítenie az összes feltételt, izgalmában egyfolytában összecsinálta magát. A dada ilyenkor önelégült mosollyal bontotta ki a pelenkát, és úgy fektette a kisfiút, hogy miközben tisztába teszi, jól rálásson a tűzpiros törzs-

re, amiben bármelyik pillanatban beindulhat a hajtómű, láng csaphat ki a farrészből, elérhetetlen messzeségekbe, a csillagok közé röpitve a rakétát. Csak évek múltán, kisiskolásan vehette végre kézbe, és akkor sem játszhatott vele többet napi fél óránál, de ez már nem keserítette el: a bádog fényét az évek során mintha elkoptatták volna a sóvár tekintetek, a motor sem zúgott már olyan észbontóan, csak valami hamis vinnyogást hallatott, és az egész rakéta valahogy kicsinek, gyerekesnek tűnt, különösen a hajtóműből kirajzó szikrák miatt, melyeknek semmi közük nem volt a valódi tűzhöz, csak villanásnyi életű, jelentéktelen fénydarabkák voltak.

Drubek Ottó lenyomta a tartály öblítőbillentyűjét, de jóformán még el sem halt a dada rikoltozása a falban futó csövekben, amikor gyomra ismét lázadozni kezdett. Bátyja is fejjel érkezett a vécébe, akárcsak a dada, ugyanakkor sokkal vadabbul rúgkapált nála. Mindig is harcias volt, könnyen felülkerekedett nála nem sokkal fiatalabb öccsén, különösen abban a játékban, amit szinte kamaszkorukig játszottak napi rendszerességgel. A legegyszerűbb szórakozás volt ez, amivel unatkozó fiúk múlathatták az időt, nem kellett hozzá egyéb, csak a puszta kéz, amin az előre meredő mutató- meg középsőujj jelképezte a pisztoly csövét, a hüvelyk pedig a kakast. Ketten a lakás két különböző szegletébe vonultak, hogy ötvenig számoljanak, mielőtt egymás becserkészésére indulnak. Drubek Ottó meg volt győződve, bátyja lerövidíti a számolást, mert valahogy mindig lépéselőnyben volt vele szemben; megesett az is, hogy el sem fordult a faltól, máris golyót kapott a hátába. Jobbik esetben maradt annyi ideje, hogy fedezéket keressen, és onnan kikémlelve mérje fel a terepet, és találgasson, vajon honnan közelít ellenfele, ő pedig merre induljon, hogy észrevétlenül rajtaüthessen. Torkában dobogó szívvel haladt széktől székig, átugrott a kanapé hátán, kúszva közelítette meg a fikusz cserepét, felkapaszkodott a fűtőtest csövére, és a magasban várta, hogy feltűnjön bátyja, ő meg egy jól célzott lövéssel elintézte. De bármilyen egyértelmű volt is a találat, bátyja sosem rogyott össze, hanem megpördült a sarkán, ezzel egy időben pedig tüzelt is, szanaszét röpködtek lövedékei a szobában, de ő mégis azt kiabálta, hogy meghaltál, te haltál meg, Drubek Ottó pedig sírva rohant szüleihez, ők azonban nem bíraskodhattak, mert nem voltak jelen a tűzpárbajnál. Azzal vigasztalták kisebbik fiukat, hogy legközelebb biztosan győz, ő pedig el is hitte, mert el akarta hinni, és várt, mindig csak várt, mígnem bátyja többé nem volt hajlandó lövöldözőst játszani, dedós dolog, mondta. Hamarosan Drubek Ottónál is beköszöntött a kamaszkor, de néha, ha senki sem látta, még felemelte fegyverét, és hangtalanul golyót röpitett mit sem sejtő bátyja fejébe. Végre megvagy, gondolta olyankor, hangosan viszont csak most mondta ki, amint egyetlen határozott mozdulattal lehúzta a vécét.

Köpött néhányat, majd amikor úgy érezte, hogy már nem kell hánynia, megpróbált föltápáskodni, de azonnal térdre kényszerítette egy újabb görcs. Torkában furcsa szúrást érzett, szájából valami vékony, hosszúkas tárgy bukkant elő, első pillantásra nem is ismerte fel leggyűlöltebb tanárának pálcáját. A tanár nem hullt azonnal alá, hanem megtámaszkodott a vécékagyló peremén, ahogyan egykor a katedrán, hogy még félelmetesebben magasodjék az osztály fölé. Diákjainak még hosszú évek múltán is végigborsódzott a háta, ha eszükbe jutott számonkérési módszere, amelyben leginkább a megfelelő pillanatban felnyújtott kéz játszotta a kulcsszerepet, semmint a tárgyi tudás. Sosem lapozgatta az osztálykönyvet, nála nem létezett a tábla előtt habogó diák – ő a saját útját járta: minden óra első tíz percében kérdéseket tett fel az egész félévi anyagból, de csak a jelentkezőket szólította fel, s noha a padban kushadókat látszólag észre sem vette, előbb-utóbb mindannyiuktól ellenőrzőt kért, hogy beírja az osztálykönyvbe már bevezetett elégtelent. De a jelentkezés sem volt jobb módszer, mert ha kiderült, hogy valaki csak azért nyújtotta a kezét, mert nem akart szemet szűrni lapításával, szintén elégtelent kapott. Az órát megelőző szünetben csönddel tapétázták ki az osztályt, mindannyian a padban gunnyasztottak, előttük könyv, füzet, de csak néhányan lapoztak, futtatták szemüket a sorokon, a többiek üres tekintettel meredtek a vészesen közeli jövőbe, amikor föltétlenül állást kell foglalni, hogy a jelentkezőkhöz akar-e tartozni az ember, vagy inkább a lapítást választja. Drubek Ottó a fölére tapasztotta a tenyerét, lehunyta a szemét, fejét a padra hajtotta; más világban járt, réges-rég véget ért az óra, sőt, a tanév is, már gimnazista, és tanárai mind emberségesek, és sosem hagyja el hangos szó a szájukat, és a naplót sem csapják úgy a katedrához, mint ez a vaddisznó, aki most lépett be. Hátralökött széktámlák vágódnak a padokhoz, neki is fel kéne állnia, de még egy pillanatot, semmivel sem többet, el szeretne tölteni a gimnáziumban, erőt kell merítenie, hogy szembenézhesen az elkövetkező háromnegyed órával, és már épp felállna, amikor hirtelen leül az egész osztály. Tekintete találkozik a tanáréval, miért nem néz már másfelé, miközben felteszi első kérdését? Hiába, muszáj lesz jelentkezni, buzgón, őszintén, neki nem eshet baja, nem szólíthatják fel, ő sérthetetlen és láthatatlan – nem is érti, térdei miért emelik fel a székről, felelni kéne. Hogy időt nyerjen, jó volna megismételteni a kérdést, de ekkor nevetés ömlik szét a teremben; nem érti, min kell kacagni, de ez nem fontos, ő is teli szájjal hahotázik, és csak amikor elragadtatásában odacsapja kezét a nadrágszárához, veszi észre, hogy az nedves, és hogy alatta szép kis tócsa gyűlt össze a padlón.

Lefejtette a tanár ujjait a vécékagyló pereméről, keze máris a tartály billentyűjén, az örvény egykettőre eltüntetett mindent, csak a pálcá hegye

állt ki a vízből, mint egy süllyedő hajó árboca, aztán az is elmerült. Drubek Ottó felállt, megeresztette a csapot, ivott, de már az első kortyoktól vissza kellett vándorognia a vécékagylóhoz. Jó ideje kínlódott, amikor megpillantotta a lányt, ahogy szétomló hajjal, lobogó ruhával zuhan alá a vécébe, kecsesen, mintha szikla tetejéről vetette volna le magát. Kora ősz volt, és még elég meleg ahhoz, hogy a diákok tízpercben ne a folyosón, hanem a belső udvaron gyűljenek össze. Árnyékos, kockakővel burkolt tér volt, három oldalról ódon, penészfoltos falak, szemből pedig sűrű faszorította be a nyirkos félhomályt, mely rideggé, szögletessé faragta az arcokat; egyedül az övé őrizte meg a színét, és a hajára sem tudott rátelepedni az árnyék, úgy csillogott, mintha egy, csak erre a célra teremtetett nap kölcsönöznék neki a fényt. Egyedül a mosolya volt halovány, de soha nem nevette el magát, miközben barátnőivel az udvar egyik távoli sarkában beszélgetett. Drubek Ottó elhatározta, mihamarabb a közelébe kell kerülnie, bátorsága azonban jócskán alulmaradt vonzalmához képest, meg aztán kínos is lett volna, ha csak úgy odasétál egymagában, ezért meggyőzte barátait, hogy minden egyes szünetben közelítsenek vele két-három kockakőnyit a lány és barátnői felé. Hetekbe telt, míg észrevétlen helyváltoztatásukkal hallótávolságon belül kerültek, és az udvar zsongása mögül meghallotta a hangját. Mély volt, szinte férfias, Drubek Ottónak összeszorult a gyomra a gyönyörűségtől, ha arra gondolt, hogy ez a hang hozzá, csakis őhozzá fog beszélni. Pár nap múlva annyira közel kerültek, hogy a lány egyik barátnője megszólította őket, aztán néhány végigcsevegett szünet után össze is forrt a két csoport. Sikerült úgy helyezkednie, hogy a lány mellett állhasson; sokat beszélt, csendes, szinte alázatos hangon, de a lány csak akkor bökött ki egy-egy egyszavas választ, ha kérdezte. Azon a napon kivételesen nem beszélt hozzá, és a lány is mintha kerülte volna a tekintetét, biztosan izgul, gondolta Drubek Ottó. Becsengetéskor intett neki, hogy maradjanak hátra. A következő szünetben ismét külön, egymástól távol állt a két csoport. A lány karba tett kézzel meredt maga elé, biztosan csak megijedt, és most szeretne mindent helyrehozni, gondolta Drubek Ottó, miközben a vécéablakból figyelte az udvart. Aztán behúzódott egyik fülkébe, elfojtotta sírhatnékját, helyette inkább vizelt, majd megrántotta a tartályról alálógó zsinórt, de a lányt csak most nyelte el az örvénylő víz.

Hosszasan merengett a vécé előtt, dereka-térde sajgása csak később ébresztette rá, hogy fel kéne állnia. Megeresztette a csapot, de csak nézte a vízsugarat, a száját sem öblítette ki. Gépiesen térdelt vissza a vécékagyló elé, amikor elfogta a hányinger, öklendezni kezdett, majd rácsukta a fedőt a hisztérikusan rugdalózó kiképzőtisztre. Már az első napon kipécézte magának Drubek Ottót; még abba is képes volt belekötöni, hogy vigyázzálláskor

nem csattant elég hangosan a bakancsa, nem is beszélve a szalutálásról: hol túl lassan kapta kezét a homlokához, hol ujjai tartása nem volt elég egyenes, hol a karlendítés íve volt keskeny. Külön gyakorlatokat dolgozott ki a szakasz balfácánjának: amikor a többiek földutakon futottak, Drubek Ottó sárban szortyogó bakancscsal küszködött az árokban; egész kiképzése alatt alig fogott fegyvert, mert míg társai a különböző mordályokkal barátkoztak, ő fekvőtámasszal, felüléssel töltötte az időt. De idővel a tiszt kifogyott az ötletekből, és attól fogva a legkisebb kihágásért is a társait büntette Drubek Ottó helyett, neki pedig pihenj-állásban kellett végignéznie, ahogy a többiek a zubbonyukkal itatják fel a gyakorlótér tócsáit, vagy a menza padlóját fényesítik fogkefével. Érzed-e a seggszagot, üvöltötte a tiszt, miattad izzadnak, mert csak arra vagy jó, hogy a faszodat verd, na, mutasd, hogyan csinálod, mutassad, hadd lássa mindenki! Kénytelen volt az ágyéka elé emelni összezárt öklét, ráznia viszont nem kellett, remegett az magától. Éjszakánként alig aludt, várta, hogy mozgolódás támadjon a hálóteremben, és ágyról ágyra terjedve elérjen hozzá. Hova menjek, kérdezte, vagy azt akarjátok, hogy ellenkezzem, az úgy jobb nektek? A zuhanyzóba, mondta valaki. És most, kérdezte már a hideg csempén toporogva. Olyan sokan voltak, hogy nem is látta, kik emelték fel, mint valami könnyű játékszert, és fordították fejjel lefelé, hogy aztán szétfeszítsék a lábait. Ájulásából arra eszmélt, hogy még mindig víz ömlik végig a testén, és ahogy felemelte a fejét, lábai között egy zuhanycsapot pillantott meg, amiről hiányzott a fej, de a tömör vízszugár így sem zuboghatott szabadon, pontosan az ő ágyéka állta útját. Nem csoda hát, hogy másnap olyan nehézkesen mozgott, ki is szúrta egyből a tiszt. Árkot ásatott a társaival, akik fanyalogva fújogatják kipirosodott, felhólyagzott tenyerüket, pedig volt még erő bőven azokban a kezekben.

Megszabadult a vécében vergődő tisztól, aztán megmosakodott. Hosszasan vizsgálta a tükörben az arcát, többször végighúzta rajta a tenyerét, de semmi sem változott. Gargarizált, ivott, majd kiment a fürdőszobából, és ledőlt az ágyra. Meg sem próbált aludni, a szemét sem hunyta le, összekulcsolta kezét a hasán, valahol a gyomra fölött, és várt. Az utolsó roham jobban megkínozta, mint az eddigiek együttvéve: Drubek Ottó hol összegörnyedt, hol megfeszült a fájdalomtól, a földre rúgta az ágyneműt, mindeközben hiába hadonászott kétségbeesetten, senki sem volt ott, hogy megfogja a kezét. Most az egyszer tudta, ki fog előbújni belőle, kancsalítva meredt maga elé, homlokáról izzadság patakzott a szemébe, de ő még csak nem is pislogott, feszülten figyelt, tudta, egyetlen esélye van csupán, hogy idejében összezárja fogait a nyakán. Nem is engedte el, míg meg nem győződött, hogy teljesen átharapta a torkát, majd saját véérének ízével a szájában megkönnyebbülten elnyúlt az ágyon.